

tænkninger eller alle de andre Aktstykker, som sammensætte det ualmindelig store Bibliotek, som udgør, hvad der er skrevet i Europa i de sidste tyve Aar blot om Alderdomsforsikring, er særlig godt at have et i Paragraffer udarbejdet Forslag for sig, om hvilket man maa erkende, at det ogsaa i sit Indhold paa mange Steder bringer gode Bestemmelser og — hvad der vel bør bemærkes — paa enkelte Steder bringer et og andet nyt. Det er nemlig nu saaledes, at man næsten ikke anser det for muligt i denne Materie, hvor der i det mindste er fremsat halvt hundrede forskellige Forslag til Stats-Alderdoms- og Invalideforsørgelse, at frembringe noget nyt. Naar mange Tusinde Mennesker i en meget lang Aarrække i alle Lande have beskæftiget sig med dette Spørgsmaal, er det paa en Maade overraskende, at det, om end paa mindre Punkter, er lykkedes at fremføre et og andet nyt, som tillige maa betegnes som godt. Selv om dette kun gælder om mindre fremragende Punkter i dette Forslag, maa jeg dog sige, at der er visse Enkeltheder, som jeg ikke har mødt noget andet Sted. Dette gælder ingeniunde om alle de Enkeltheder, jeg fremhæver, men om et Par af dem, hvad jeg skal omtale, naar jeg kommer til de paagældende Steder.

Naar Adgang til denne Alderdoms-forsørgelsesanstalt foreslaas at skulle være *frivillig*, ere Forslagsstillerne efter min Mening i Overensstemmelse med, hvad der hidtil paa den danske Rigsdag, og ikke mindst i dette høje Ting, har lydt som et Udgangspunkt. Jeg har i Dag for første Gang hørt udkaste den Tanke, at man her i Landet burde komme til en almindelig Tvangsforsikring. Det er overordentlig interessant. Jeg vil indtil videre, da jeg ikke har hørt andet, betragte det som en Udtalelse fra det høje Flertal i Tinget om, at det er i den Retning, man mener at ville gaa, en Tvangsforsikring for Invaliditet og Alderdom, saaledes som man har indført den i en enkelt Stat, nemlig det tyske Rige. Men om man vil optage Princippet efter det Mønster, der er foreslaaet i Norge, eller efter det tyske Mønster, er i Grunden ikke saa vigtigt, for saa vidt selve Tvangen angaar; thi Tvangen har den parlamentariske Kommission i Norge taget efter tysk Mønster, saa det vil alligevel kun være at importere den over Norge hertil. Der er Forskelligheder mellem det norske og det tyske Forslag, men det typiske ved det norske Forslag, nemlig Forsikringstvangen, er tysk i sin Oprindelse. Det er naturligvis ikke ringere,

fordi det er tysk, paa ingen Maade; men at anbefale det som *norsk*, gaar ikke an. Det betegner en overordentlig stor principiel Forskel, saa stor, at det ikke vil være umuligt at bringe Forsoning til Veje mellem Forslagsstillernes Mening paa dette Punkt og de Anskuelse, der ere udtalte i saa Henseende fra det ærede Medlem for Hjørring Amts 4de Valgkreds (T. Larsen) som Repræsentant for hans Meningsfæller.

Her er der altsaa Tale om frivillig Tiltrædelse til en Anstalt, som derhos staaar aaben for alle. Dette er Folketingets Standpunkt fra 1883, og jeg har, som sagt, indtil i Dag ikke nogen Sinde hørt, at nogen her har taget Ordet for noget andet. Det forekommer mig nu under vore Forhold at være et Fortrin at sætte som Grundprincip for en Forsikringslovgivning: Frivillighed og Adgang for alle. Naar jeg sætter Adgang for alle som et Fortrin, er det, fordi man derved undgaar en Deling af Befolkningen i bemidlede og ubemidlede, en Deling, som er overordentlig vanskelig, og som det desuden vil være særdeles ønskeligt at undgaa. — I § 4 er der aabnet Adgang til en meget hurtig Berigtigelse af, hvad man efter sin Forsikringsaftale kan komme til at skyldte en saadan Anstalt. Man vil f. Eks. i Løbet af 8 Aar ved selv at indskyde eller ved, at der gøres Indskud for en af 50 Kr. om Aaret, have indskuddet en Kapital paa 400 Kr., som giver en *Ret* til fra 65-Aars-Alderen at faa en Livrente af 300 Kr. og *Adgang* til, hvis man er trængende, at faa denne Livrente ved Stats-hjælpen forøget til 500 Kr., og Livrenten vil endog, hvis man udsætter sin Nydelse af Statens Livrentetilskud til det 70de Aar, naa op til 700 Kr. Man oppebærer altsaa fra det 65de Aar til det 70de Aar de 300 Kr., man selv har erhvervet sig gennem sine Indskud, og fra det 70de Aar til sin Død 700 Kr., alt for sit Indskud i disse 8 Aar af tilsammen 400 Kr. Det maa derhos siges at være en god Tanke i Lovforslaget paa samme Tid at give Adgang til i Stedet for en hurtig Afvikling at anvende et langt større Antal Aar end det af mig nævnte for ved mindre Indskud at komme til det samme Resultat, et samlet Indskud af 400 Kr. Ligeledes vidner det om Forstaaelse af Sagen, at man paa den anden Side aabner Adgang til Fritagelse i et vist Tidsrum for at erlægge sit Indskud, naar man nemlig er sat tilbage eller af en eller anden Grund er kommen i Restance; det foreslaas jo, at der skal vises Taalmodighed endogsaa i flere